

'Rechtervleugel AfD gaat in Bondsdag overheersen'

[Achtergrond](#) - 24 augustus 2017 - Auteur: Marja Verburg

Nu de rechts-populistische AfD zo goed als zeker in de Bondsdag wordt gekozen, onderzoeken Duitse media wat van een AfD-fractie in het Duitse parlement kan worden verwacht: een meerderheid voor het rechts-nationalistische kamp van Alexander Gauland en ruziënde afgevaardigden. Maar ook: zakelijk gevoerde oppositie en AfD'ers die willen samenwerken met andere partijen.

De AfD maakt goede kans in september de derde partij te worden, na de CDU/CSU en de SPD. Net als de andere kleine partijen - Die Linke, Bündnis 90/Die Grünen en de FDP - schommelt ze in de peilingen tussen de 7 en de 10 procent. Dat zou zo'n 50 tot 60 zetels in de Bondsdag kunnen betekenen. Tijdens de vluchtelingen crisis in 2015 en 2016 stond de AfD soms op wel 15 procent van de stemmen. Dat ze nu minder kiezers lijkt te trekken, heeft niet alleen met de stabilisatie van de vluchtelingen crisis te maken, maar ook met de interne ruzies en de machtsstrijd die al maanden woeden. Dat wordt straks in de Bondsdagfractie niet minder, voorspelt Der Spiegel.

Toonaangevend in de AfD-Bondsdagfractie wordt Alexander Gauland (76), meldde Der Spiegel in juli. Hij is de rechts-conservatieve lijsttrekker van de partij, voorstander van een "völkisch" nationalisme met nadruk op etniciteit, en bedient zich van extreem-rechtse retoriek. Gauland, tot 2013 lid van de CDU, wist de strijd om het lijsttrekkerschap op het AfD-partijcongres in april te winnen samen met Alice Weidel (38), die de economisch-liberale vleugel vertegenwoordigt. "Met hem aan de top zullen rechtse ideologen, Poetinfans en islamtegenstanders de fractie domineren", schrijft het weekblad. De meeste AfD'ers die kans maken op een Bondsdagzetel, horen tot Gaulands en Weidels kamp, aldus Der Spiegel.

Extreem-rechts

Al langer [waarschuwen](#) Duitse journalisten en politicologen ervoor dat via de AfD extreem-rechts gedachtengoed salonfähig wordt. AfD'ers als Gauland, Björn Höcke in Thüringen en André Poggenburg in Saksen-Anhalt hebben contacten met extreem-rechtse organisaties als de Identitäre Bewegung of doen extreem-rechtse uitspraken. De [Bayerische Rundfunk](#) portretteerde vorige week anti-islamitische

en extreem-rechtse AfD'ers die op de achtergrond het beleid van de partij bepalen.

AfD'ers als Alexander Gauland, Björn Höcke en André Poggenburg hebben contacten met extreem-rechtse organisaties

Frauke Petry, AfD-voorzitter en tot het partijcongres in april hét gezicht van de partij, lijkt een steeds marginalere rol te spelen. Het parlement in Saksen, waar ze deel van uitmaakt, besloot vorige week haar immuniteit op te heffen, waardoor het Openbaar Ministerie een aanklacht tegen haar kan indienen. Het OM verdenkt haar van meened in een onderzoek naar de financiering van een AfD-verkiezingscampagne. Desondanks is zo goed als zeker dat ze in de Bondsdag wordt gekozen, omdat ze nummer 1 staat op de kieslijst in Saksen.

Veel medestanders heeft Petry straks niet in de fractie, meent Der Spiegel. Ze geldt als 'Realo' binnen de Alternative für Deutschland: zij wil van de AfD een burgerlijke volkspartij maken die ook coalities met andere partijen kan aangaan. Op het partijcongres in april bleek dat haar partijgenoten daar weinig boodschap aan hadden: haar voorstel werd niet eens op de agenda gezet. Gauland ziet de AfD ook op lange termijn als oppositiepartij.

Frauke Petry

Dat Petry wordt gezien als 'Realo' betekent niet dat ze gematigder is dan haar partijgenoten. Hoewel ze zich begin dit jaar duidelijk distantieerde van [extreem-rechtse uitspraken van Höcke](#), veroorzaakte ze tijdens de vluchtelingencrisis zelf een rel toen ze zei dat grenswachten vluchtelingen desnoods met vuurwapens aan de grens moesten tegenhouden. Daar staat ze nog steeds achter, zei ze eerder deze maand in een interview op de Duitse tv. Ook ziet ze het als een verantwoordelijkheid van de Duitse politiek om het voortbestaan van eigen volk en natie zeker te stellen. Duitse gezinnen zouden wat haar betreft bij voorkeur drie kinderen moeten krijgen. En ze presenteerde in maart met trots het [stevig rechtse programma](#) van haar partij.

Dat Petry wordt gezien als 'Realo' betekent geenszins dat ze gematigder is dan haar partijgenoten

De afgelopen maanden was Petry weinig te zien omdat ze in mei is bevallen van haar vijfde kind. Dat kreeg ze met haar tweede echtgenoot Marcus Pretzell, AfD-fractievoorzitter in Noordrijn-Westfalen en lid van het Europees Parlement. Vorige week zondag was ze terug in de schijnwerpers, als gast in de ARD-interviewserie '[Frag selbst](#)' waarin ze vragen van toeschouwers kreeg voorgelegd. Daar toonde ze zich welbespraakt, soeverein en vechtlustig als altijd.

Alternative Mitte

Gauland meldde deze week aan persbureau dpa dat er al maanden "geen woord meer is gewisseld" tussen hem en Weidel enerzijds en Petry anderzijds. De lijsttrekker hoopt desondanks dat er in de Bondsdagfractie goed wordt samengewerkt en zegt dat hij geen "Gauland-, Weidel- of Petry-vleugels" verwacht.

De Alternative Mitte wil een duidelijk conservatieve maar ook zakelijk gevoerde politiek, die tegenwicht biedt aan de rechts-nationale vleugel van Gauland

Toch zijn die vleugels er al. AfD'ers uit Noordrijn-Westfalen, Saksen-Anhalt en Beieren, die Petry's Realo-koers steunen, hebben in juli de Alternative Mitte (AM) opgericht, die een duidelijk conservatieve maar ook zakelijk gevoerde politiek voorstaat en die tegenwicht wil bieden aan de rechts-nationale vleugel van Gauland. Ook in Berlijn, Nedersaksen, Saksen en Mecklenburg-Voorpommeren willen AfD'ers zich bij de AM aansluiten, meldde [die Welt](#) eerder deze maand. Aan de andere kant staan Höcke en zijn extreem-rechtse aanhangers, ook wel 'der Flügel' genoemd. Daarnaast doet de jongerenbeweging van de AfD, de Junge Alternative, regelmatig van zich spreken door extreem-rechtse uitingen en contacten met extreem-rechtse organisaties (zie bijvoorbeeld bij de [Frankfurter Rundschau](#), de [Berliner Morgenpost](#) en de [Rheinische Post](#)).

Het probleem voor gematigder AfD'ers is volgens Der Spiegel dat ze zich nu langzaam beginnen te verenigen en dat ze minder goed georganiseerd zijn dan de rechts-nationalisten binnen de AfD. Al krijgt de Alternative Mitte nu wel steun van Pretzell uit Noordrijn-Westfalen. In NRW heeft de AfD de meeste leden. Maar ook daar staan niet alle afgevaardigden en AfD-leden achter Pretzells koers. In december kiest de AfD op een partijcongres een nieuwe partijtop. "Dan zal de door de campagne verborgen machtsstrijd weer losbarsten, veel rechtse AfD'ers willen van Petry af", voorspelde Die Welt.

AfD-deelstaatfracties

Wat er van de AfD in de Bondsdag is te verwachten, is ook te zien aan de manier waarop de partij politiek bedrijft in de deelstaten. De AfD zit inmiddels in dertien van de zestien deelstaatparlementen. Daar heeft ze in de fracties "bijtende provocateurs, ordinaire onruststokers, maar ook *Biedermänner* (burgerlijke politici, brave burgers - red.) en vlijtige vaklieden", meldt [persbureau dpa](#).

In bijna elke AfD-deelstaatfractie is onderlinge strijd ontstaan. In Saksen is de AfD-oppositiestijl stil en zakelijk, in Saksen-Anhalt "rellerig", aldus

dpa. “Over het geheel genomen is de toon in de parlementen ruwer geworden.” Politici als Poggenburg, Höcke en Junge (Rijnland-Palts) wekken regelmatig verontwaardiging met nazi-terminologie en discriminerende uitspraken. In bijna elke AfD-deelstaatfractie is onderlinge strijd ontstaan. Uit veel fracties moesten leden opstappen of werden weggestuurd, bijvoorbeeld vanwege racistische uitspraken. In [Baden-Württemberg](#) viel de AfD-fractie zelfs tijdelijk uit elkaar. Petry's inmenging destijds leidde tot een strijd tussen Petry en mede-partijvoorzitter Jörg Meuthen, die daarna nooit meer is bijgelegd.

In Berlijn wil AfD-fractievoorzitter Georg Pazderski graag samenwerken met andere partijen, maar hij wordt daarin niet door alle fractieleden gesteund. De andere partijen in de deelstaten willen overigens niet met de AfD samenwerken, hoewel het bijvoorbeeld in Brandenburg wel is voorgekomen dat CDU'ers stemden voor een AfD-motie. Voor de Bondsdag hebben alle partijen samenwerking met de AfD uitgesloten.

Dit is een artikel gedownload via [duitslandinstituut.nl](https://www.duitslandinstituut.nl).

Artikel:

<https://www.duitslandinstituut.nl/artikel/22404/rechternvleugel-afd-gaat-in-bondsdag-overheers-en>